

ROZEVLÁTÝ BOHÉM OPĚT VZPOMÍNÁ NEJEN NA 70. LÉTA

T. J. Masaryk
2 3/4, 34

PETR HEJNA

ROZEVLÁTÝ BOHÉM OPĚT VZPOMÍNÁ

NEJEN NA 70. LÉTA

Petr Hejna

Předmluva

První díl vzpomínek skončil neplánovaně mým odjezdem v dál, tedy k výkonu služby vlasti u novodobé obdoby PTP – u stavebního a technického praporu, či jak se tomu říkalo. Neplánovaně proto, že jsem se zprvu mylně domníval, že vše dostanu do jedné knížky, takže jsem musel během psaní narůstající obsah rozdělit na dvě části a i tak velmi výrazně zkrátit.

I zde použiji mimo bohaté palety vlastních zážitků autentické vzpomínky pamětníků a dokumenty na dobu, kterou jsem nezažil. Někteřou bych zažil rád a za jinou jsem vděčný, že mne minula. V prvním díle tou prvou byl třeba čas dědova putování s cirkusem a doba vorů na Vltavě, tou druhou po roce 1948 perzekuce skautů, ke kterým jsem jako kluk patřil a hlavně o něco dříve utrpení v transportech a konečné řešení v koncentračních táborech. Zde to bude jistě etapa naší historie, kdy naše milovaná paní Saša, ve 103 letech nejstarší česká žijící herečka, se podělila třeba o to, jak recitovala prezidentovi Masarykovi nebo jak ji vyznamenal norský král.

Opět je mnoho věnováno hudbě a práci v dětském domově, ovšem vyličené bez falešného pozlátka příkras s tím, co se vskutku dělo v zařízeních pro děti mimo péči rodičů, jací lidé tam ředitelovali a jací byli naopak nežádoucí, ať to bylo pro Bibli v tašce, nebo pro napojení na chartisty.

Dojde na setkání s mnoha osobnostmi a zajímavými lidmi domácími i světovými, na možná zdánlivě banální peripetie milostného a rodinného života, na zrady a podrazy těch nejbližších, zklamání v představitelích církve, setkání s vrahy i nejen vlastní rukou zavražděnými a naopak k navázání přátelství s lidmi mnoha odlišných kultur při cestách do vzdálených krajů.

K završení příběhu přispěla – při psaní první knihy iniciovaná, pátrání a aktivity kolem smrti židovského chlapce, díky nimž došlo k setkání s úžasnými lidmi a zcela náhodně jsem narazil na neskutečná, leč opravdová dávná tajemství a souvislosti.

P. Hejny

KNIHA PRVNÍ
Černí baroni v reálu
aneb Mezi kriminálníky a jinými nehodnými držet flintu
(70. léta)

Stříhali dohola nejednoho chlapečka

Do vlaku jsem nasedal dlouhého vlasu i vousu prost s vědomím, že to není konečná – nemyslím zastávka naší supící soupravy, ale co se stane s mým rockerským, už tak dobrovolně na tu nedobrovolnou cestu zdevastovaným stříhem. Na nádraží čekaly na brance autobusy a já nasedl do transportu na konečnou, kde sice nečekaly plynové komory, jako na malého kluka, po kterém se jmenuji, ale i tak jsem věděl, že výstupem z transportu do pekla skončila jedna etapa mého života.

„Další pán na holení!“

To jen taková fráze, šlo o stříhání.

„Zobák, neškubejte sebou!“

Asi to byl záměr, používat tupý vercajk, který rval vlasy i s kořínky. A já si vzpomněl na tu Kainarovu báseň, kterou jsme měli i v čítance na grafárně, tak hezky podanou Mišíkem a už jsem věděl, že mi to taky začlo a že ten oběšenec v kavárně není vždy jen kabát, ale možná já, jestli to nezvládnou.

„Ty trenky jsou mi velké,“ pokusil jsem se namítnout ve výstrojním skladu poté, co civil skončil v pytli a já cítil, že vše je nejen v pytli, ale totálně v prdeli.

„Čo to počujem? Na vas si dám pozor, zobák zajabaný!“

Pochopil jsem, že tento módní salón by mne snad i donutil nosit kvádru a dál jsem nic nenamítal, i když i ty fusekle byly jak nějaký obrovský, z kopřiv upletený prezervativ, prostě roura, ve předu trochu zakulacená, něco jako ohyb v patě tam taky neexistovalo.

„A teraz hybajte na večeru, kokot!“

Večeře fakt nebyla podle mého gusta, to ani ten Gusta, co visel – sice jen na obrázku, v každé třídě a o němž jsem bráchovi nebyl před časem schopen vymluvit, že to nebyl on, koho viděl ráno čekat na tramvaj na zastávce proti mlékárně a Druoptě, kde opravovali foťáky a tak, na Želivského, kousek pd školy v Jeseniově. Navíc, doma i ve vlaku jsem pojedl něco chutného – doma kuře od mámy a cestou řízky, jako bych snad jel na vysněný výlet. U okénka každý vyfasoval porci hrachové kaše a k tomu špekáček. Hrachovou kaši mám v oblibě asi jako kvádru.

„Vy to nebudete žrát?“ houkl na mne jeden z davu jako supi nad mršinou u okénka čekajících vojáků. To jsem machr, co? Takhle s vyznat v hodnostech.

„Dejte toho buřta sem, zobáku!“

Buřt skončil v jeho hladovém zobáku a kaše u jiného okénka, aby se dozajista rychle recyklovala k tomu okénku výdejnímu a ta hrachová polévka – tu oproti kaši mohu, ale tam fakt jsem o ni nestál, na druhý den byla vcelku jasná.

„Neumíte se zařadit, pičo?“

„Co jako?“

„Za dveře, pako. A pěkně povojensku, píčusi – soudruhu desátníku, dovolte mi zařadit se! A koukejte zasalutovat!“

Příchod na rotu dle pravidel taky nebyla zjevně moje parketa, to tu v tanečních bych leštil, ani bych za to nemusel dostávat úplatu. Potupně jsem vycouval a znovu vstoupil na cimru.

„Soudruhu desátníku, dovolte mi zařadit se.“

„No vidíte, vy hovado, že to jde. Pohov a na bidlo. A ne, že si budete honit ptáka. Na to se musíte dovolit.“

Vyškrábal jsem se na palandu a bylo mi jasné, že tohle nebude žádný med, i když med vůbec nemusím a na nějakou onanii jsem fakt neměl náladu. Nevím, jak na tom byl soudruh desátník, asi to byla jeho parketa leštit svoji kládu.

Zima, že vrány padaly za letu

Ulehl jsem na palandu v smrduté a přetopené místnosti, ale i tak jsem pocítil neskutečný chlad. Jako by mi někdo místo polštáře strčil pod hlavu kus ledu, a to jsem si ho dřív prosekával pro zimní koupele. Už od raného dětství mi vlasy kryly zátylek – i když šlo do tuhého, nechal jsem se stříhat ne do ztracena, ale na havla, to nikterak nesouvisí s tím panem prezidentem, kterého jsem rád viděl viset na zdi, a teď byl můj krk holý jako kůže prasete po spaření v neckách.

Noc to byla ukrutná, kontrastem proti chladu na krku byla neskutečně přetopená místnost, aby ne, z ráje svobody, muziky a lásek jsem skončil v pekle.

„Budíčééek!“ / „Nástup na rajóny!“ / „Urobím z vás chlapov!“ / „Kontrola skříněk!“ / „Rýchlo, do piči!“ / „Jedu, jedu jedu!“ / „Pohyb, myši!“ a podobné neustálé

pověly vystřídalala komunikace typu „Dajte mi cigarety!“ / „Čo ste za chlapa, keď nefajčíte?“ / „Co je mokré, to je čisté.“ / „To nie je váš, ale môj balíček, kokot!“ a podobně, takže ten první balík, co mi poslal Kája z Tejna, jsem si moc neužil a o další jsem už strategicky nežádal.

Ne že bych byl nějak extra vybíravý stran potřeb na utření po vykonání velké potřeby – i v lese si člověk poradí, ale byl to docela šok, že za tím účelem se na hajzlech povalovaly leda výtisky Rudého práva, z velké části nasáklé močí spolubojovníků, jíž oni zkrápěli podlahu.

„A teraz si zaspievame a zapochodujeme!“

Budovatelské písně, oslavující armádu, byla jedna z prvních vědomostí na lekci PŠM, což asi každý ví, že je politické školení mužstva. Ovšem pravá chvíle na sborový zpěv nastala pravidelně při ranní buzeraci – k obraně vlasti nás nepovolali, možná jsme měli být případně nasazeni do prvních řad a nepřátele děsit svým chorálem, než nás skosí kulky.

„Směr Praha!“

To byla sice moje tužba, vrátit se domů, ale na buzerplace, v neskutečné lednové zimě, to byl povel ke zpěvu.

„Dajte si masky na tie vaše ksichty!“

„Pochodem vchod!“

A my museli pochodovat dokola jako kdysi ve škole o velké přestávce, jen ten okruh byl velký, po holkách jsme přitom nekoukali, byla strašná zima a my měli na hlavě plynové masky – taky už jsme nežadonily o ty s chobotem, ty se už nepoužívaly, a z nich se nesl bojový chorál:

*... S potomky slavných ruských bohatýrů
vnuk husitů jde bok po boku vpřed.
Jsme zbraň i hráz rodícího se míru,
jsme nových dnů přední úderný sled...*

*... S velikou armádou s cesty smetem vrahy,
s armádou Sovětů dojdeme do Prahy,
paže vedle paží stát budem na stráži,
za práci klid, pro všechen lid,
my uhájíme věčný mír*

Tedy, bránit mír s lopatou a krumpáčem je divná představa, možná se tomu divili i ti havrani v bíle ojíněných korunách, než, promrzlí na kost, z nich spadli. Bylo jich tam všude mraky a i když v titulku mluvím o vránách, to proto, že jim tam tak říkali – holt nemusí každý rozeznat vrabce polního od domácího a vránu od havrana. Já ano, ale tady mi to k ničemu nebylo.

Zajebanej yntelygent s Prahi

„Za co jste seděl?“

„Zobák, vy ste nebol na Kryme?“

„Píčo, to je asi buzná!“

A podobně se divili mazáci, co na tom útvaru vlastně dělám a každý ví, že tím Krymem nemysleli dovolenku na dnes válkou zmítaném poloostrově, ale kriminál, basu, lapák a kdoví jak se tomu mezi nimi odborníky ještě říká. Taky

jsem byl starší než typický odvedenec – z důvodů profese tam byli povoláni braneckého věku čerstvě dosáhnuvší zedníci a podobně, a tím jsem zavdával příčinu ke spekulacím, že jsem se předtím zašival někde v chládku. Za necelé dva týdny jsem „slavil“ 23. narozeniny a řvali tam na mne mnohem mladší negramoti. „Ten kokot je z Prahy!“ / „Hrá sa na inteligenta!“ / „Hovno inteligent, zasraný zobák to je!“ / „Dáme mu vysokou na rajónech!“ / „Ten nezabudne, čo je poriadna vojna!“ / „Hovado, tu ste u petépé, žiadny zajabaný tankista alebo pohraničník!“ a podobné uznání a nástin radostných zítřků se mi dostávalo za absolvování grafárny, za to, že jsem nebručel v lochu, nejsem bagrista nebo svářeč a navíc jsem z té nenáviděné Prahy, líhně buzerantů a chytrolínů.

Oblíbil si mne i velitel, major Antoš, stejně primitivní jako prostí bojovníci.

„Vojín Hejna, ráno nástup na směnu do kuchyně!“

To bylo něco hrozného, ve čtyři ráno nakmitat do promrzlé přípravný a tam škrábat brambory pro celý útvar a pak do večera umývat nádobí v kuchyni. Perličkou bylo mytí podlahy. Všude se ve vzduchu vznášel v těch výparech tuk, kuchaři chodili ze směny mastní, jako by se koupali v neckách se sádlem a na podlaze ten tuk z ní dělal kluziště. Polévali jsme to vařící vodou, sypali solí a drhli to kartáči, aby se to trochu podobalo původní dlažbě.

„Vojín Hejna, zítra nástup na směnu do kuchyně!“ jsem slyšel ob den, což bylo dáno tím, že hned dva dny po sobě se do kuchyně nesmělo nastupovat. Prostě Antoš, v přesmyčce o fiktivním hlášení s malinko poupravenou hodnotí „Soudruhu jenerále, magor Antoš se hlásí“, byl opravdu nikterak inteligentní tvor a Pražáky, natož s maturitou, mimořádně milující kreatura.

A vlastně náhodou, hledal jsem něco jiného k následující slastné vzpomínce, na mne vykouklo [ZDE](#), kde přispívají tací, co vzpomínkami na vojnu žijí, toto:

Služba v kuchyni v Suchdole to bola riadna drina. Pri veľkosti jedálne, kuchyne a počte vojakov to bol doslova šialený bláziniec. Službu v kuchyni som mal za 5 a pol mesiaca asi 7krát. Tiež sme nastupovali skoro ráno asi o pol 5, no keď mali byť na obed zemiaky, tak o hodinu skôr, aby sme ich stihli oškrabať. A ešte tie služby v kuchyni boli fakt ako pre vrahov. Človek sa nezastavil od rána do večera, rajóny jedálne a kuchyne, nosenie proviantu, umývanie tanierov, kotlov, pánví, táciok atď. A ešte stále kričiaci kokoti za chrbtom, myslím dozorčí kuchyne a kuchári, tak to bolo veľa aj na

koňa. Neznášal som ešte vylievanie zvyškov do zelených sudov s pomyjami pri zadnom vchode kuchyne. Strašne tie pomyje smrdeli, keď tam už boli pár dní nevyvezené, dvíhalo mi žalúdok. Potom mi ani nechutilo jesť.

A to ten naříkající chudák měl službu „pro vrahy“ v kuchyni sedmkrát za půl roku, já totéž za 14 dnů a pak nanovo. To jen, že nekecám, jaké to bylo.

„Pocta“ Remkovi

V dětství jsem zažil prvního člověk ve vesmíru i na Měsíci, takže když v březnu roku 1978 se do stavu beztlíže vyrazil proletět náš Vladimír Remek, už to nebylo zas tak převratné a jelikož byl komunista a normalizační veličina, naopak jsem to ve své poetické tvorbě všelijak zesměšňoval. Pár rozverných vzorků postací:

*Mistr Verne, ten to tušil
jaký zázrak Remek ušil
Ikaros ten dnešní doby
komunista, člověk nový*

★

*Já jsem holka tenká, mám ráda jen Remka
až pár kilo příberu na Remka se vyseru*

★

*Američan vzteky puká
v kosmu vládne Remka ruka*

★

*Od mládí snil o létání, k nohám mu se svět teď klaní
kam se hrabe na Remka v letu vzduchem veverka*

Tyto úderné veršičky doplnil i šestistránkový heroický epos, citovat celý by bylo vyčerpávající, jen pro přiblížení jeho pojetí nabízím velmi krátký „sestřih“:

*Chtěl být ptákem co vzhůru do výšin se nese
chtěl být bleskem, který sjíždí z nebe
a plamenem svým sžihá zem*

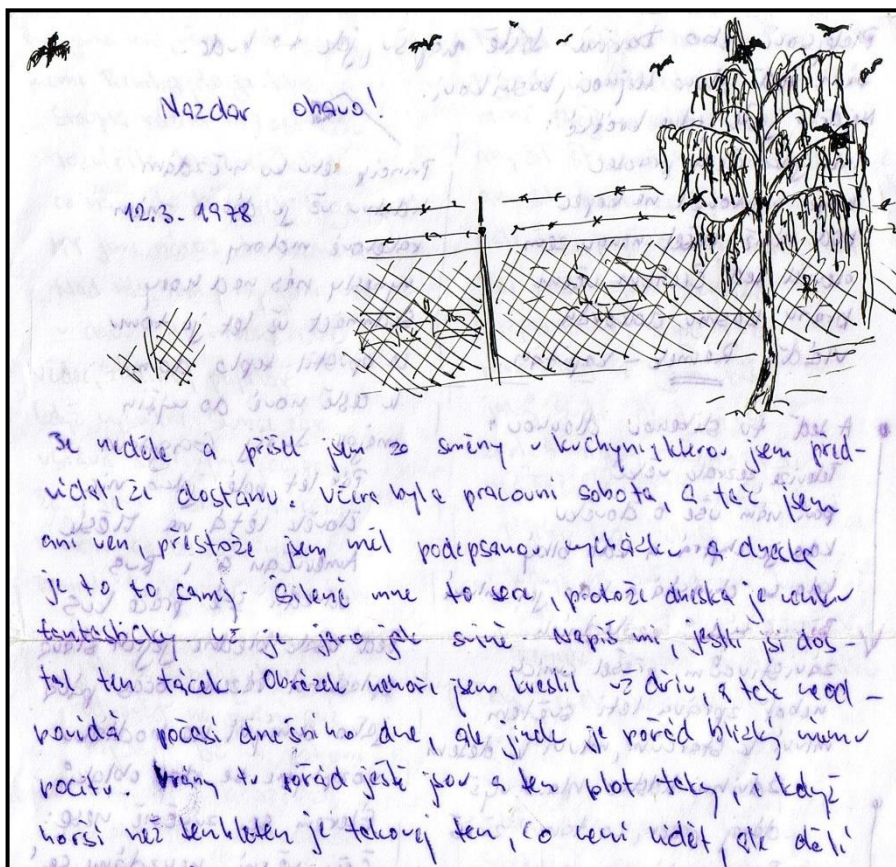
★

Chtěl plout jak oblak blankytnou modří nedohledna
chtěl jak vločka sněhu snášet se tiše
a baldachýnem pokrýt zem

★

Chtěl být listem, který v paprscích podzimního slunce
tiše opouští svůj rodný kmen – párkrát se otočí, zhoupne
a jak koberec pestrobarevný pokrývá zem

Buzerovat a ponižovat se nenechám!

Po půl roce buzerace nastal okamžik, na který se kdekdo těšil – tedy až na mne. „Zobáci, budete pasovaný na půlročky!“ zařval vojín Kryl, skřech od Sokolova. Snad je každému jasné, že tím nemyslím, že by ten Kryl kryl záda Svobodovi a Jarošovi při bitvě nedaleko Charkova, ale byl z toho našeho západočeského Sokolova a hrál si na frajera, že má protirežimní jméno. Karel se tedy určitě ale nejmenoval.

„Nástup, zobáci! A gate dole!“ vlídnosti prostým tónem nás vyzval vojín Kikinčuk, typický východňár.

A následovalo toto – že nekecám, cituji k obdobným zážitkům z [diplomové práce](#) na Masarykově univerzitě.

Pasovačka byla po půl roku na půlročky. Měli jsme devět starých a každéj nám dával jednu ranu jako. Rana byla zvohlým opaskem, tím vojenským, leželas na laveče, taková lavečka to byla. Leželas na břichu. Holá prdel, zakrytý ledviny, zakrytý nohy a každý z těch starejch ti dával jednu ranu na prdel největší ze všech sil, co vůbec dovedl, tě prásknul přes tu prdel a za každou tou ranou ti posypali prdel voctem, jako solou a polili ti to voctem. Jako to dělali po každé raně. A těch ran bylo devět. A muselas počítat. A jak ses spletl a zařvala, tak se jelo vod znovu. Nikdo se nespletl. To byly takový rany. No a takže jsme to vydrželi.

A jiný nostalgik tamtéž vzpomíná:

To znamená, že u nás to fungovalo tak, že já, když jsem měl, jo, to bylo rozdělený po pokojích. Já jsem měl na pokoji, já nevím, šest mazáků. Ti řekli: Chceš být starší? Tak my tě povýšíme. Takže mě hodili přes postel, dostal jsem šest ran opaskem. Od všech jako. Jeden počítal ... Ne, na holou se to nedělalo. No ale prdel jsem měl modrou týden. Ale říkám zas to byla věc, která, taková chlapská jakoby čest, která člověk zaťal zuby a řekl si já vám ukážu, že to vydržím.

Takže, asi jsem nebyl ten „správněj chlap“ a chlapskou čest si představuji jinak. Coby zajebanej pražskej inteligent jsem tu radost mému asi tuctu mazáků odepřel a z bidla mne nedostali. Asi je každému jasné, že jsem nebyl pták – i když i tak nás zobáky, či bažanty také častovali, sedící někde na bidýlku a ozobávající klas prosa, ale obývající vrchní patro palandy nedobrovolné cely. Několik chrabrých bojovníků od Sokolova i od Dukly se mne pokoušelo strhnout z postele, které jsem se držel vší silou, jako bych byl Prométheem přikovaným ke skále Kavkazu. Ostatní pokorně fasovali rány opaskem, já jich dostal v životě dost a už jsem nebyl malým klukem a měl jsem svoji hrdost.

„Co je to tady za bordel?!“ ozvalo se ze dveří, „pozor! Soudruhu svobodníku, podejte mi hlášení!“

„My sa tu len tak chlapsky bavíme.“

„Dobře, ale je dávno po večerce. Musím to dát do hlášení.“

Zábava tedy ustala, já jediný se nenechal pokořit a myslím, že chlapskou čest jsem si oproti těm paviánům – tak se pasovaným říkalo kvůli modré zadnici, hrdě

uhájil. Odměnou mi byly další směny v kuchyni, Antoš fandil tomu týmu s opasky. A kdoví, zda pro tu diplomku nevypovídal nakonec i nějaký můj spolubojovník, stojí tam také:

Já si pamatuju, jeden jedinej případ z našeho ročníku, kdy to ten dotyčnej odmítl absolvovat.

Kdo hraje na nějaký hudební nástroj, krok vpřed!

Uběhlo sedm měsíců od okamžiku, kdy za mnou zaklapla brána zařízení, kde jsem měl odpykat dvouletý trest, viny nemaje jiné než toho faktu, že jsem muž. „Kdo hraje na nějaký hudební nástroj, krok vpřed!“ zaznělo jednoho rána na nástupu.

„Co teď?“ honilo se mi hlavou. Znáte to, vystoupím z řady a uslyším „Vojín Hejna, ráno se hlase v kuchyni!“, nebo něco podobného. Ale tu kuchyni jsem měl posichrovanou užívat si i tak. A asi znáte i ten vtip, jak má velitel roty sdělit taktně Novákovi, že mu umřel otec. „Kdo máte fotra, krok vpřed!“ a hned nato velitel zařve „Novááák, kam se seretée?!“ Takže jsem chvílku váhal a nakonec učinil ten krok, pro lidstvo bezvýznamný, pro mne do neznáma.

„Na co hrajete, Hejna?“

„Na kytaru.“

„Ják na kytáru, snad na kytáru, soudruhu majore!“

„Na kytaru, soudruhu majore!“

„Příští týden jedou vybraní vojáci do Prahy, je tam na Hradě nějaká vejstava. Hejna, svezete se tam s nima pro tu kytáru.“

„Směr Praha!“ tentokrát nebyl bojový popěvek v plynových maskách, ale směr, kterým vyrazil útvarový autobus RT s prominentními mazáky a se mnou. Každý jistě ví, že v roce 1978 to bylo 600 let, co umřel Otec vlasti Karel a tak k tomu výročí byla nachystána výstava korunovačních klenotů. Fronta tam byla dlouhá jak nekonečný vinoucí se had, to ty užovky v Třebáni byly proti ní nicotné žížalky.

„Vojáci, máte rozchod. Sraz u autobusu večer na odjezd v sedm. A žádněj bordel!“

Jelikož jsem hodlal dovézt si kytaru elektrickou, bylo jasné, že ta bez aparatury nehraje, ale to už jsem věděl, že v kulturní místnosti u knihovny, kde byl i kulečník, jsou dvě komba Regent od soudruhů z NDR a tak budu plně funkční, jen si sbalím nějaký efekt, alespoň chorus od Švába.

A tak jsem byl zase doma dřív, než jsem se dočkal prvního opušťáku. Doma jsem se jen otočil – sbalil jsem svého Ibaneze SG, chorus a večer zase vyrazil směr Vyškov. Asi tehdy jsem proskočil těmi prosklenými dveřmi ložnice, aby mne neočumovali v mundůru jako nějakého exota.

Že mne mazáci začali milovat ještě o něco více, je snad jasné každému.

A vrchol byl, když jsem jako odměnu za nějaké kulturní vystoupení ještě dostal lístek na Katapult, kapelu, kterou jsem fakt pro to Říhovo neumětelství neměl rád, zatímco tam to hlta kdekdo – každý asi ví, že tenkrát vyšel a mezi dělnickou mládeží a kvalitním rockem netknutými frčel ten jejich stříbrný živák. To taky osazenstvo roty poněkud popudilo, ale já si alespoň mohl dát pivo a chvíli vypadnout z té zelené džungle buzerace a ponižování.

Filmuji a fotografuji po obou stranách plotu

I když bylo vše takzvaně doslova v prdeli – svoboda, muzika, cestování, holky, kámoši..., měl jsem, jak se říká, nakonec z té prdele kliku. Náš útvar 7812 měl dva štáby, jeden lampasácký a druhý stavební. A jakožto zajebanej inteligent z Prahy jsem skončil v tom druhém, stejně jako zedníci, bagristi, pokrývači, kopáči, malíři a lakýrníci a podobná řemeslná havěť. Ovšem, co s inteligentem u lopaty, leda by se o ni opíral jako cikán u pangejtu.

„Vojín Hejna, vy prej fotografujete.“

„Ano, soudruhu plukovníku.“

„Zítra nástup u mne v kanceláři!“

A ten plukovník nebyl guma Jakubo, co velel vojáčkům a vlastně všemu, ale byl to ten, co velel stavbě, prostě jeden z mnoha stavebních inženýrů, zajebaných inteligentů jako já, jen holt v uniformě, jméno si bohužel nevzpomenu i když jsem pod jeho dozorem byl na nechtěné dovolené celý zbytek vojny.

Že mne mazáci začali milovat ještě o něco více, je snad jasné každému.

Coby útvarový fotograf a filmař jsem za účelem dokumentování průběhu budování obrovského komplexu školy vyfasoval ikameru na 16 mm film. A to mi přineslo další výhody.

„Hejna, zítra máte služební cestu do Prahy, odvezete tam filmy na vyvolání.“

Samozřejmě by se ty filmy daly poslat poštou, ale se stavaři v zeleném jsem měl dobré vztahy, věděli, že ti hodnotí jim rovní zupáctí lampasáci z druhého štábu mne moc rádi nemají a že opuštěku se dočkám až tak za necelé dva roky.

„Tady máte cesták na vlak, povolenku k opuštění a poukázku na diety.“

„Díky, provedu!“ spíš s nadsázkou jsem zareagoval pěkně povojensku.

A tak jsem si zpestřil ničeho dobrého pestrý život za plotem několika „pracovními cestami“ do Prahy. Ten „můj“ lampasák byl prostě fajn člověk.

Přivezl jsem si i svoji techniku a používal ji stejně jako tu útvarovou původu ruského, tedy z bratrského SSSR. Ta moje byl Zenit ES, ale tady bez toho teleobjektivu na zvířata, na který jsem fotil barevné diapozitivy a Ljubitel 2 na svitkový film 6x6 cm, určený k fotografování přírody při útěcích do ní. Mnoho těch fotek mám dodnes na zdech doma, samozřejmě ne proto, aby mi připomínaly vojnu, ale ty chvílky svobody v přírodě a tu přírodu jako takovou. „Vyrazíme fotit,“ navrhnul mi Milan, který se o to snažil, ale nějak na to neměl talent, prostě chyběl mu ten cit a oko.

„Kurva že jo, ale předpokládám, že piviště nevyklučuješ?“

„Si piš, zvu tě dneska.“

Jak jsem tak kámošovi dával rady ohledně expozice i kompozice, zahlédl jsem jakéhosi rolníka kočírujícího vola či co zapřaženého za pluhem, ruchadlem nebo co to bylo.

„To je pecka, to nafotím!“

Zalehl jsem do trávy a hledal polohu, kdy udělám záběr podle mých představ.

Druhý den jsem vzal Milana do fotokomory, vyvolal i jeho film a vyhotovil fotky. Do Prahy jsem pochopitelně vozil jen filmy z kamery s obrázky pohyblivými, černobílými a zvuku prostými.

„Ta tvoje je nějak lepší,“ konstatoval Milan a já se mohl smích uválet.

„Ty vole, tys toho vola fotil snad do zemědělský ročenky!“

Tu jeho fotku bohužel nemám, byl to encyklopedický snímek zvířete se všemi detaily, ale ta podvečerní atmosféra, která byla mne motivovala, tam nebyla.

Z útěků za plot: Můj zemědělský snímek

Do té útvarové temné komory jsem nakupoval za vojenské peníze materiál pro pořizování a vyvolávání fotek a pochopitelně nejen těch ze stavby. A tou vojenskou kamerou jsem na ten vojenský film natáčel vlastní scénky, nikterak s budováním nesouvisějící a později v pracovně na FAMU sestříhané do krátkého filmu. Po promítnutí na zeď jsem je natočil na kameru a převedl do digitální podoby, ovšem v nízkém rozlišení, něco jako HD tehdy neexistovalo.

Z mého filmu: epizoda Peníze

Že bych to za tento příspěvek světové kinematografii pěkně schytil a konečně se i dostal do té basy je snad po shlédnutí jasné každému. [Link na film je ZDE.](#)

Jak se budovala škola pro lampasáky ve Vyškově

„Náš útvar má skvělé výsledky v prostavěnosti,“ hlásil hrdě při pondělním nástupu na buzerplace Jakubo, už plně nějak zelený i zvenčí poté, co se mu při obhlídce stavby podařilo spadnout do jámy s vápnem. A asi si každý dovede představit, jak vypadá jáma s vápnem na velkostavbě a že ho z té jámy netahali jeřábem jen tak pro nic za nic a že ho to trochu nabělilo je snad jasné každému, kdo kdy jámu s vápnem viděl. Jak visel na tom háku, než ho čekalo odvápnění, vypadal tam jak Belmondo, taky to bylo bez kaskadéra. A co je buzerplac neboli buzerák ví asi každý, obrovská betonová plocha po které se nesmyslně pochoduje a kde probíhají nástupy útvaru.

„Náš útvar silně zaostává v plnění plánu výstavby. Musíte přidat, soudruzí!“ méně hrdě hlásil ten nevelký obtloustlý mužík.

Ono to bylo tak, všichni ti lampasáci si stavěli v okolí honosné chaty. A tak spousta betonu, určeného pro nalejvárnu pro gumy, skončila nalita do podezdívek těch chat a stejně tak se přemístily fošny, prkna, trámy, cihly, traverzy a kdecy, takže investice narůstaly a stavba nerostla. Možná i díky tomu, že Jakubo byl sice pro nás směšný, ale na lampasáka měkký.

„Bacha, támhle špacíruje Jakubo se starou!“ povšiml si spolubojovník beze zbraně Milan při naší vycházce bez vědomí velení dírou v plotě. Milan byl svobodník, tak s kým jiným vyrazet za krátkou svobodou.

Přišlo mi, že nás Jakubo viděl, ale asi mu to bylo fuk, egál, nebo u prdele.

Ta díra v plotě mi připomínala dětství, kdy jsem jinou chodil tajně zadarmo do zoo. Tady to ale bylo jinak, tady jsem za těmi mřížemi byl já a chodil ven – s kamarády na pivo do Radslavic, Pustiměře a Opatovic, jen tak se toulal lesem, k přehradě u Pařezovic i jinam.

„Vyrazíme dneska do Rychtářova?“

„Jasně, dáme smažený žampiony s hranolkama a tatarkou, jako vždycky.“

Ta tatarka se platila navíc, ale na to jsme měli. Tenkrát na to měl i vojáček, dneska bychom si asi sbalili na cestu svačinu.

Taky jsem vyfasoval milou povinnost.

„Hejna, zítra odvezte do zkušebny vzorky betonu!“

To znamenalo, že jsem vyfasoval auto se šoférem, na betonáře nabral takové kostky betonu asi 30 x 30 centimetrů, odlité do tomu určených formem, taky povolenku na opuštění kasáren a úhradu na stravu, když už jsem tedy musel z těch kasáren a necpat se tím, co chemici – tak se říká kuchařům, navařili.

A tak jsem díky tomu mohl po odevzdání ukázkového betonu, myslím, že kvalitou nachystaného pro daný účel, zůstat v moravské metropoli dle libosti a jít na koncert Progress Organization, Blue Effect nebo C&K Vocalu. Cékávokálistu Jirku Cerhu jsem znal, hrál se mnou a Michalem Pavlíkem koledy na vánočním koncertu na strahovské sedmičce. Moje akustická kytara neměla zrovna kvalitní snímač a tak mi svého Ovationa půjčil Petr Kalandra.

VÚ 7812 Vyškov na Moravě 4.RSM 1984-1986
Věřejná skupina · 110 členů

Další chaty ve skupině

- 7812**
Klikněte a přidejte se
- Lopaty**
Klikněte a přidejte se
- pozvánka na akci, přeposile**
Klikněte a přidejte se

VÚ 7812 Vyškov na Moravě 4.RSM 1984-1986

Pavol Beňák
4. března 2023 · 🌐

Kto prežil mazacku vojnu vo VÚ 7812 prežije všetko
Zobrazit překlad

STÁTNÍ SPOŘITELNA
CESTOVNÍ

VOJENSKÁ KNIZKA
N. 7812
BENÁK Pavol
7.1.1986

STŘEDNÍ VOJENSKÁ SPRÁVA
VÝKONNÝ ZÁKAZ
2.1.1986

Zapomněl jsem zmínit, že coby hrdě se sami nazývající pětépáci, jsme za službu v armádě dostávali peníze – viz sken ze skupiny na Facebooku.

A motto autora příspěvku „Kdo přežil mazáckou vojnu na útvaru 7812, přežije vše“, snad také potvrzuje mé libé dojmy a zážitky

Tam za plotem je svoboda - upraveno Sabbatiérovým efektem

Někdy, když to jinak nešlo, nám stačilo lehnout si na vyhřátou trávu na svažité louce pod kuchyní a nasávat vůni kvetoucích stromů podél cesty, koukat na blankyt nebe, vzpomínat přitom na dřívější toulky v časech svobodného života, na holky, která nám píší, nebo přestaly psát a asi už uléhají s někým jiným a doufat, že ta pakárna už konečně skončí a nám z toho mezitím nejebe.

*Z útěků za plot: To vojenské sídliště vzadu budujeme
Budoucímu absolventovi Petru Pavlovi bylo tenkrát 17 let*

1. rota nastupena před dokončeným objektem

(Dojel jsem v pořádku)

práci
Fetr

Něčino nejlepší
k narozeninám

Hana HEJNOVÁ

DOMAŽLICKÁ 10

130 00 PRAHA 3

Zde jsem zdokumentoval 1. rotu před dokončeným objektem a fotku použil jako pohlednici - takže hledat mne netřeba, jsem za objektivem

První mrtvý

Tak velká stavba s sebou nese i občasné pracovní úrazy, jak spadnul Jakubo do té obrovské jámy s hašeným vápnem jsem už zmínil a stejně nepochybuji, že mít po ruce foťák a hbitě to cvaknout, asi by ten snímek do kroniky stejně nedali.

„Vole, slyšels to?“

„Co?“

„No o tom smrtáku. Pojď na to kouknout.“

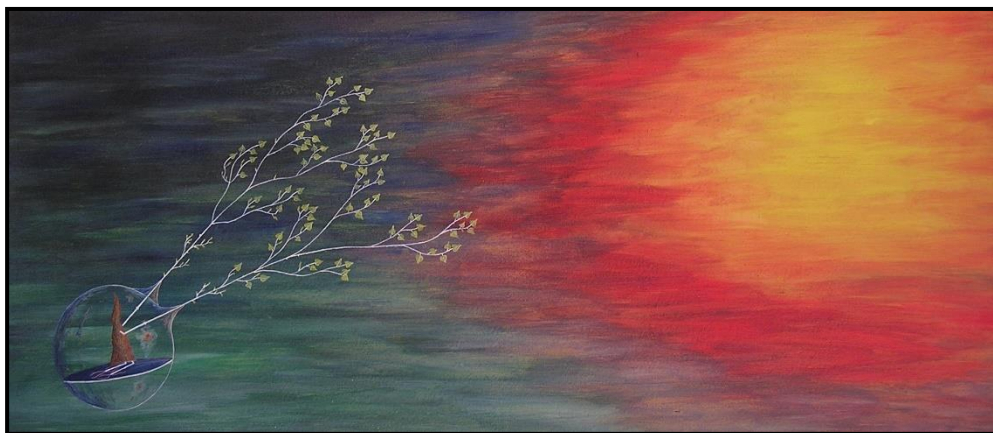
Kouknout jsem tedy šel, naštěstí už ne na mrtvolu, ale na místo úrazu. Ve zdi rozestavěné budovy byla jakási kulatá prohlubeň, lemovaná krví a čímsi šedavým. To obrovský bojler tam při usazování přimáčkl hlavu jednomu vojákovvi, kterému tím skončila vojenská služba i život. Vše bylo urychleně dáno do pořádku, tím myslím tu díru ve zdi, ne ten mladý život a pochopitelně vyhotovit dokumentaci jsem vyzván naštěstí nebyl.

Pokouším se stát malířem

V kanceláři, kde jsem zanášel do tabulek všelijaké kraviny, jsem se „po šichtě“, když to nebylo na to vyrazit za plot, začal věnovat malování. Ne, že bych v tom kdy byl nějaký machr, moje pokusy skončily u té husitské bitvy v dětství a pak jsem něco nuceně tvořil, abych zvládnul talentovky na grafárnu. Jakožto milovník surrealismu jsem se pokoušel realizovat se trochu v tom duchu. A jelikož nejsem a nikdy nebudu Dalí, tak sice mám obdobné představy, ale nakreslit něco jako lidská postava nebylo a není v mých silách. Můj první obraz jsem pojmenoval Radost a právě na něm jsem stvořil postavičky, které jsem pak maloval všude. Na tomhle obraze tančily v jakémisi kruhu a bylo jich devět, jako těch měsíců, co už jsem měl právě za sebou.

Postupně přibýly další obrázky – můj hrůzný sen zobrazující Noc, vize požáru nenáviděné vojenské velkostavby Nastolení života, šibenici končící Cesta životem, Osamění nebo radostná Touha. Vše jsem maloval temperami na sololit a tu Touhu jsem později jako jedinou prodal, vymámil ji na mně strejda Petr a já si tu transakci podmínil slibem, že já budu tím, komu ji odkáže. Takže ten obraz

je zase můj a máme ho doma v ložnici nad postelí, kde to, po čem toužíme, není někde za plotem a horizontem nekonečných dní, nocí, hodin a vteřin.

Radost, Touha, Noc, Nastolení života, Cesta života

Děda odešel

Sice se nekonalo žádné „Kdo máte dědu, krok vpřed!“ následované „Hejna, kam se serete?“, když jsem byl desátý měsíc v té pakárně, to, že děda nežije jsem se dozvěděl z telegramu. Zemřel 18. října a opuštěk, abych se s ním mohl rozloučit, jsem nedostal.

Tím telegramem jsem si mohl leda tak víte co, ale k použití stejně nebyl.

Stal jsem se Králem Krysou aneb Když už ve sračkách, tak přežít

Moje nebojové zařazení mělo jednu velkou výhodu.
„Hejna, budete mít na starosti evidenci docházky civilních pracovníků!“

„Co to obnáší, soudruhu plukovníku?“

Na stavbě se krom vojáků motalo spousta řemeslníků všech profesí a ti měli ty obyčejné kluky v zeleném k ruce, takže civilů tam bylo jako much na hově.

„Každé ráno se u vás budou hlásit tady před budovou a vy do sešitu zaznamenáte jak příchod, tak případnou absenci.“

„To nemůžu stíhat, ráno máme nástupy...“

„To je zařízené, budete chodit jen na ty velké pondělní celouťvarové.“

Něco nepředstavitelného, nemusel jsem se účastnit těch šaškáren, krom pondělí, kdy se hodnotilo co se prostavělo a co (ne)postavilo a tudíž jsem ani nemusel spát na rotě v té smrduté cimře. I tam jsem tomu unikal tak, že jsem raději spal za tím teskobarákem venku na trávě, to mi ani ta její jinak všudypřítomná zeleň nevadila. Vedle mne na rotě navíc spal chemik, jak už každý ví, tedy kuchař, který krom toho, že chrápal děsivým způsobem, tak byl zdrojem podivného pachu, stoupajícího z jeho mastného těla. To ta pára v kuchyni, plná krom jiného tuku, se snad do něj nasákla snad navěky a nikdy jinak. A ten barák, kde jsem měl kancl, byl daleko od roty a buzeráku, zato kousíček od brány pro civilisty.

A jak každý ví, Vyškov je na Moravě a na Moravě rozhodně nežijí, k mé velké radosti, jen zapřisáhlí abstinenti. Následná jména si vycucám z prstu – tedy snad každý ví, že se to tak jen říká a nebudu si žužlat palec ani něco jiného, ale pochopitelně si je konkrétně, oproti tomu, co se dělo, nepamatuji.

„Veselý dneska asi nedorazí, měl včera narozky, udělej mu čárku, že tady je.“

„Hajčmanovi pláchnuly nutrie, udělej mu čárku, že tady je.“

„Vocásek zabíjí prase, udělej mu čárku, že tady je.“

„Vocílka včera nějak moc kalil, udělej mu čárku, že tady je.“

Takhle to probíhalo a ti řemeslníci nosili takové ty kožené brašny s vercajkem, asi každý ví, jak vypadají a asi každý vytuší, že v nich krom vercajku byly třeba lahváče, slivovička, nebo ta k pečení připravená nutrie. Takže já udělal čárku a to, co do té brašny vlastně nepatřilo, jsem dostal já.

„Prej máš přístup do fotokomory?“

„Jo, dělám dokumentaci, jak zdárně budujete.“

„Mám půjčený pornočasopis, chlapi by chtěli ty fotky ofotit.“

Že jsem nic nenamítal je snad jasné každému. Takže jsem ty prasečinky ofotil, v útvarové komoře na útvarové fotopapíry vyvolal a i když byly oproti originálu černobílé, byly žádané. A ty barevné jsem si před vrácením bedlivě prohlédl a je snad každému jasné za jakým účelem, jestli tedy je pravda, že vojákům dávali do čaje brom, aby je přešly sexuální choutky, tak já toho čaje moc nevypil – proč taky, nepiji ho vlastně ani doma a tam jsem měl to pivo, takže ty choutky jsem měl a ty baby, s kterýma jsem si to v intimitě komory rozdával, byly fakt kočky, jen ti chlapi na nich a v nich mi občas trochu vadili, ale jelikož ty stránky byly občas nějak slepené, asi to nevadilo ani těm, kdo si v těch obrázcích četli přede mnou.

„Hele, prej vofocuješ péčko?“

„Jo, civilové mi to tahají.“

„Udělej nám taky pár kopií.“

„Klíďo, ale musíte držet hubu, odkud to máte.“

A kluci z kuchyně i další hubu samozřejmě drželi a za ty fotky mi chemikové dávali maso a my v té mojí kanceláři s kámoši, které jsem tam měl, podobní týpkové jako já, dělali hotové římské orgie – tedy bez těch ženských a tím nemyslím, že jsme praktikovali to, co bylo v Římě běžné, tedy mít běžně styk i s mládencem, ale myslím jen ty žrací hody lukulské.

„Do prdele, já už nic nedám a to ještě budou ty medailonky.“

„To nevíš, co s tím? Jdi se vyblejt na hajzl. Jako Římani, polechtali se v krku pavím perem a šlo to ven. A pak se zase žralo.“

Namísto pavího brku jsme používali srolovaný útržek Rud'ase – každý asi ví, že tím myslím ty komoušské noviny, a ono to fakt fungovalo, i když možná by stačilo přečíst si titulky a jeden by se zblbl z fleku taky. Ale takhle to mělo tu antickou vznešenost. Moji budoucí milovanou by snad potěšilo, že ten žrout, generál a konzul Lucullus byl první, kdo pěstoval v Římě třešně, které si nechal dovážet do svých zahrad. A to proto, že ona v době našeho seznámení vlastnila třešnici v jejích rodných Lhenicích. Ale o tom jsme tenkrát netušili ani jeden.

„Hejna, přijede nám sem kontrola z Prahy, nebude vadit, kdž dám generálovi pár utopenců a nějaké to pivo?“

„Samozřejmě, pane plukovníku.“

Prostě už jsem si mohl dovolit neříkat soudruhu, ty utopence jsem dělal ze špekáčků, které mi ráno kuchaři odložili a ponechali v teplé vodě, abych se po evidenci (ne)docházky zaměstnanců pro ně stavil a snadno je pak stáhnul z kůže, či co to na nich za povrchovou úpravu bylo a pak je pěkně naložil s cibulí do velké flašky od okurek a spolu s ráno vyfasovanou pivní baterií je uložil do lednice v plukovníkově kanceláři, od které jsem měl klíče. V jedné flašce byly klasické a v druhé pikantní s feferonkami. Na té Moravě jim tedy rostly sakra pálivé, a to mám hubu sakra plechovou – každý snad tuší, že nejsem nějaký robot Emílek, to se jen tak říká. Ale plech sice nehoří, to ví snad každý, ale já zkraje jednu rozkousnul syrovou – blbej nápad řekl bych zpětně, a to jsem byl ten inteligent.

„Ty vole, mně ta huba shoří!“

Létal jsem po chodbě – to se jen tak říká, létá se ve snu, nebo jako já letadlem z města pojmenovaném po tom zmetkovi, co se nedaleko narodil a podobně. Prostě jsem tam pobíhal jak splašená kobyla s tlamou dokořán a řval jak lev, kterého kousne krajta do jeho královské pýchy – a tím nemyslím hřívu. Ještě, že vedle v kanceláři jsem měl dost piva na zchlazení žáru plechu té moje huby.

Můj pracovní stůl po šichtě, začíná nám druhá směna

Jednou tou dírou v plotě směrem dovnitř připutoval na návštěvu můj brácha – to ještě nebyl taková svině, a tak jsem si v plukovníkově kanceláři, přímo proti té mé, udělali pár vzpomínkových fotek. Husák ani Kléma by asi radost neměli.

Zakládám jazzovou kapelu a hraji divadlo

Když jsme se s kámoši vraceli z okolních venkovských hospod, kde jsme krom šťouchání do koulí, tedy hraní kulébru, neboli kulečníku, taky samozřejmě popíjeli pívko, tak jím pak rozjařeni jsme hulákali při návratu do noci. Nebylo to ale ani Směr Praha, ani klasické opilecké songy o pivovárku nebo studentské halence, byla to klasika od Voskovce a Wericha – aby ne, když jsem to pivo v době svobody popíjel vedle něj, a samozřejmě od Šlitra a Suchého. Takže jsme pozpěvovali třeba Tmavomodrý svět, Klobouk ve křoví, Život je jen náhoda, Jó, to jsem ještě žil, Bolí mě hlava, Tulipán, Černá Jessie a podobné písničky s těmi krásnými texty i melodií.

Dal jsem do kupy trio – já hrál na kytaru, často i basové party a sóla, Jirka Urubek měl jazzovou lubovou gibsonku, jako měl třeba Ruda Dašek a hrál hlavně doprovody a jako třetího jsme přibrali klarinetistu Čápa – nebyl to samozřejmě ten pták s dlouhým zobákem, co žere žáby, ale byl taky Jirka a navíc četař, což asi každý, milující frčky jako já netuší, co znamená. Byl to absolvent stavební fakulty. A náš repertoár čerpal jednak z té zmíněné oblasti, pár skladeb jsem napsal sám a pak jsem použil noty od Karla Velebného, kde bylo třeba All Blues Milese Davise a hrabal se v jiných, kde jsem našel písničku Docela všední obyčejný den, kterou napsal otec Honzy Hammera, který hrál jazzrock v Americe s Mahavishnu Orchestra a zpívala to Vlasta Průchová, toho staršího Jana manželka a mladšího máma. Kde by mne tenkrát napadlo, že se s ní setkám a spřátelím.

A s tím triem jsme se zúčastnili soutěže na útvaru. Měli jsme tam silnou konkurenci, partu, s kterou jsem zkraje zkoušel hrát, ale přehrávat něco od Olympicu a podobně fakt nebyla moje parketa a oni ty moje skladby hrát nechťeli, že je nikdo nezná.

„Tak co, natřeli jste jim to?“ ptali se fanoušci našich soků, sedících v jídelně zamlkle a jako zmoklé slepice k tomu.

Bylo to jasné, postoupili jsme my, štěstí nebylo unavené a nesedlo na tři voly, které pásal Jano, ale které jsem vedl já. Porotcem byl totiž muzikant z orchestru

Gustava Broma a ta naše hudba mu byla nějak bližší. Kdyby rozhodující slovo měl takový Olda Říha, asi by to dopadlo jinak, když my od něj nic nehráli.
„Do Bratislavy postupuje skupina četaře Čápa...“
„Soudruhu majore, ta skupina je moje a četař Čáp má vyšší hodnost pouze před mužstvem. Ne v mém triu.“

Jiný četař, Hynek Bouček, byl zase zapálený do divadla. Sestavil soubor, kde opravdu byl bez ohledu na hodnost vedoucím a duší on, a nacvičil s námi Wolkerovu pohádku O milionáři, který ukradl slunce. Naše první výjezdová štace byla Rumburk, asi každý ví, že tam nebydlel Rumburak, ani se tam nepálí rum, protože tam třtina neroste, a to nejen za vodů, ale že tam koncem té první velké války proběhla známá vzpoura.

„Mně se chce chcát,“ zaskučel jsem, pár piv sobě, když si to erťák mastil směr Rumburk.

„Mně taky, řeknu řidičovi, ať nám někde zastaví.“

Starej mazák za volantem se s námi opravdu nemazal.

„Sere na nás, prej si máme poradit,“ a jeden z nás, pánů herců, nám podal flašku od mléka, „že když si ní strkáme ptáka místo do ženský, tak to zvládneme.“

No nevím, slyšel jsem o případu, že ho pak dotyčný ukáječ nemohl vytáhnout, jak se mu tam ztopořil a vzniknul podtlak no a použít kladívko by bylo o hubu, tedy spíš o něco úplně jiného. To se tedy mně nikdy stát nemohlo.

„Kurva, dal bych si matesy, kdo má pořád žrát ty utopence.“

„Já taky, ale holt chemici mi dávaj jen buřty, párky a syrový maso.“

„Hele, když uvidíme nějaký buchty, budem házet z vokna papírky s adresou, třeba nám napíšou.“

Je snad jasné, že jsme je neházeli, když za výlohou pekařství byly dorty, koláče a buchty, ale když jsme míjeli holky. Cesta nám tak vesele ubíhala, jednou jsme házeli papírky, jindy vylévali flašku.

„Do dalšího kola v Bechyni postupuje soubor četaře Boučka z útvaru 7812 ve Vyškově. Soudruhu četaři, přijďte si pro cenu.“

A fakt nekecám, tou cenou byla obrovská plechovka s matesy, asi je tam někde vyráběli a asi každý tuší, že to nebyli ti ušouni vytahovaní z osudí, kteří vyfasovali název podle zkratky toho hazardu MTS, tedy malé televizní sázení a pak, že těm matesům se má říkat správně matjesy, ale to mi prostě nějak do huby, oproti těm slaným rybám v oleji, nějak nejde.

A v Bechyni jsme nebydleli přímo v Bechyni, ale v chatkách u Židovy strouhy v tom kempu, kde jsem jako malý kluk lovil cejny a držel se za ruku s královnou krásy, matesy jsem tenkrát ještě nejedl a na jaké pitomosti i nezbytnosti se dá použít láhev od mléka by mne fakt nenapadlo. A kdoví, proč se pak zakrátko přešlo na ty igelitové sáčky, možná těch uvízlých údů bylo víc a bezpečnost a zdraví národa budovatelů socialismu především.

A skok do současnosti – Hynka jsem potkal po čase na Národní poté, co jsem opouštěl soudní síň po rozvodu s první manželkou a pak s tou druhou, co měla tu třešnici, jsme nedávno viděli divadelní představení Jak jsem vyhrál válku, na kterém se pan architekt podílel.

*Tomáš Kalužný - náš budoucí zpěvák, se mnou kancelář obývající Dušan Havlík
z Bratislavy a kytarista Jirka Urubek - bez lahve od mléka*

Umírání za dlouhé noci

Bylo to v pátek, to si pamatuji přesně, stejně jako že to bylo 12. ledna LP 1979. A proč? Měl jsem totiž ten den 24. narozeniny, peklo sice pookrálo, ale oharky stejně stále doutnaly a celkově to bylo tristní.

„Kluci, co se projít?“

„Kurva že jo, když máš ty narozky.“

„Na pivo ale sereme, je tam kosa a všude sníh.“

„Jo, dáme jen malej okruh k lesu.“

Prolezli jsme tou dírou a šli nasát vůni svobody, ještě pomalu rok vzdálené. Najednou se mi udělalo nějak nevolno, jako by ze mne vyletěla všechna síla a v břiše se mi rozpoutalo něco neznámého.

„Kluci, mně je blbě, jdeme zpátky.“

Zpátky jsme šli tak, že mne kámoši podpírali a táhli, sotva jsem se držel na nohou. Vylezl jsem na postel, jestli se tomu postel dá říkat, a ve mně cosi bublalo, jako když v hlubinách země Héfajstos buší do kovadliny a zdvihají se bouřné vlny na vodách Styxu i Léthé. Málem bych zapomněl na Acherón, řeku zapomnění a nářků.

„Pičo, kdo se tady usral?!“

Ten puch, co ze mne vyšel, byl až k zvracení a odporný i pro mě. Pokud v Aktu od Cimrmanů se mladičký Lád'a Pýcha dojal tak, že kvůli němu museli vyklidit tělocvičnu, tak já vyklidil hnedle celou rotu, kam se hrabe yperit, nebo Cyklon B. Ale dojat jsem nebyl, bylo mi zle jako nikdy a obsadil jsem jeden z hajzlů a nedal mu orazit, zásoboval jsem ho jak pan Karfík primáře Chocholouška, jen něčím jiným.

„Kluci, vemte mne na marodku.“

Ta marodka byla vlastně celá velká několikapatrová budoucí nemocnice pro budoucí lampasáky a lampasačky.

„Vojáku, z čeho asi tak máte ten průjem?“

„Nevím, je to ale hrozný. Jsem strašně slabej.“

„Co jste včera dělal a co jste jedl? Asi něco zkaženého ze starýho balíčku, ne?“

„Měl jsem směnu v kuchyni.“

Bohužel, i po dobrém roce stále na mne občas došlo, Antoš mi nemohl odpustit, že nechodím na jeho nástupy a tak na mne s touto lahůdkou nezapomínal.

„Tak tákhle je to! V kuchyni! To takový prase, když má dost lehne a zavře rypák, ale voják, ten žere a žere, dokud nepraskne. Sestři, udělejte mu odběr, dobytкови nenažranýmu.“

Švejka jsem měl načteného mockrát i jsem si ho sám zvolil jako téma při maturitě a ten sloh se četl po celé škole, tenhle slovník fakt byl jako z Haškova brku. Něco neskutečného a ponižujícího. Po směně v kuchyni se jí normální člověk vyhýbá na sto honů, natož se tam něčím cpát.

„Kalhoty dolů a vystrčte zadnici!“

Krátce jsem se ohlédl a v té potupné pozici, zelené trenky kdesi pod koleny, holou řítí k mladé dívčině a s přirozením zčásti krytým toliko šourkem, jsem zahlédl, jak má v ruce jakousi skleněnou tyčinku. Tu mi zručně zavedla tam, kde jsem už rok byl, tedy do prdele.

„Fůůůj!“ zařvala v okamžiku, kdy ze mne vystříkla odporně páchnoucí voda a z kropila ji, jako by to bylo nějaké rituální, tedy v tomto případě přímo rituální zasvěcování do neznámých satanistických, samým peklem zavánějících obřadů.

„Promiňte, já nechtěl,“ hlesl jsem zkroušeně, jsa navíc na pokraji sil a věda s jistotou, že tuhle holku zvát na rande nemá cenu.

„Odveďte toho dobytka na izolaci! A sestři, vyvětrejte tady ten smrad!“

Bylo to asi v třetím patře, kam jsem vyrazil slavit narozeniny s vizitkou páchnoucího skunka – ten by proti mně byl žádaným fantómem parfumerií. Uložili mne na dvojlužko v prostorném pokoji a ten spolubydlící se šel někam poflakovat po areálu a nechal tam hrát svůj tranzistorák. Trvalo mi snad několik hodin, než jsem se doplazil ten nepatrný kousek na vedlejší pelest a to rádio vypnul. Hráli tam jednak sračky a já v nich byl taky, i když ze mne všechny vyletěly jak mláďata z hnízda. Myslel jsem, že do rána bude po mně – nebyl jsem lampasák, jen bezvýznamný tvor horší než to prase, které ví, kdy má dost. Já dost měl, ale ne z toho žrádla. A začínal víkend, umíral jsem tam s vědomím, že se pondělka nedočkám.

V pondělí se rozlétly dveře:

„Rychle, rychle, dejte mu infuzi! Je dehydrovanej!“

Najednou jsem už nebyl prase, ale na základě rozborů toho mého parfému pacient s vážnou salmonelou. Asi nestáli o další úmrtí na útvaru. Spolubydlící vypadnul, nebo ho přeložili jinam a když jsem se za pár dnů ořepal, docela jsem si to užíval. Kamarádi mi přinesli kytaru, moji španělu, ne to milované SG samozřejmě. Návštěvy tam pochopitelně nebyly, ale únikové schodiště bylo přímo vedle izolace, takže předání bylo hračka – tedy ne, že by ta kytara byla nějaká dětská atrapa, to se prostě tak říká. Ale ve finále jsem ji stejně později obětoval, je to i na tom filmu, co jsem tam točil. Byla to ta, co na ni Emil hrál coby na basu při zrodu mé kapely Nemesis na grafárně. Už jsem na ní neměl snímač, tahal jsem ji na hraní při vandrech po Šumavě i cestách, když jsem pracoval u Výstavnictví a poznal za měsíčního svitu a tónů té kytary Rusalku.

Ta osamělost tam byla fajn, nikdo mne tam neprudil a když na mne dolehly ty potřeby osamělého samce, jednou jsem si udělal dobře v té, jindy ve druhé teplé sprše. Snad si někdo nemyslí, že ty obrázky, co jsem ofocoval, si někdo dával doma do rodinného alba – prostě když musíš, tak musíš. A já musel a kdo říká, že nemusel, tak kecá, na rotě ty kovové postele vrzaly noc co noc, když holt nebylo s kým si vrznout. Po nějaké době jsem už mohl vycházet mimo pokoj, jiný případ k izolování od ostatních asi nebyl a tak mne tam nechali.

„Čau Zdendo, tys tady taky?“

„Kurva že jo, ale neuvěříš s čím.“

Zdeněk, Chlebeček se jmenoval a byl expert na elektřinu, ne jako otec, když zapojoval míchačku a mne t o mál em zabilo, mne vzal k sobě na pokoj.

„To mně poser! To snad není možný!“ žasnul jsem, vida na jeho nočním stolku něco, jako když se had svléká z kůže. Tam ležela jakási posmrtná maska jeho přirození i se šourkem – prostě ptáka i s pytlek jako taková skoro černá hadí kůže. Inu, jsou věci, které kdo neuvidí na vlastní oči, tak jim neuvěří.

Pobyl jsem si tam docela dlouho, ale byly to narozeniny, na jaké se dlouho nezapomíná.

Opět ve snu létám

Mé poznámky v žlutém sešitě z té doby k této vzpomínce začínají: *Tento sen se mi zdál v noci ze 14. na 15. ledna, to je třetí den mého pobytu na ošetřovně, na niž jsem ulehl právě v den mých čtyřicetých narozenin. Jelikož jsem ho popsal na pěti stránkách A4 sešitu, pokusím se ho ve zkratce přiblížit několika úryvky.*

Na vrcholku vysoké skály, nejvyšší mezi dvěma řadami skal tvořících několikakilometrové koryto, na jehož dně se třpytila hladina pomalu plynoucí řeky, stál mladý muž. Hleděl do závratné hloubky pod sebou a odhadoval, jak silně se musí odrazit, aby jeho tělo minulo ostré skalní výčnělky a nerušeně padalo, poháněno gravitační silou, do objetí chladných vln vod řeky zapomnění.

★

Loučení se životem! Jaké bláznovství! Jako by se vězeň loučil s celou, v níž neprávem proseděl spoustu let, jako by se kanár, odlétající nezajištěnými dvířky, loučil s ptáčnickovou klecí.

Byl život dán mně, nebo já životu?

„Pokud jsi byl přidělen do mých služeb, pak jsi mi živote špatnou službu konal, měli tebe jsem coby pána poslouchat, pak věží chyba na mé straně. Tak jako tak se spolu, brachu, nyní rozejdeme.“

★

A tu náhle z husté spleti zelených listů vzlétl dosud tiše a trpělivě v hnízdě sedící pták, vyplašený blízkým úderem. Přeletěl okraj, zvolený mužem jako odrazový můstek, a na roztažených křídlech kroužil vysoko nad řekou.

„Poletím, ano, poletím jako ten pták!“

★

Po několik dní stoupalo slunce samo obzorem, než se dočkalo svého chvilkového průvodce. Šplhali spolu vzhůru, slunce ho hladilo svými teplými paprsky a on ve chvílích odpočinku hleděl na zprvu temně rudý, postupně stále světlající a zlátnoucí žhnoucí kotouč. Slunce bedlivě sledovalo jeho pouť a poprvé v životě udělalo neslýchanou věc – zpomalilo svoji nebeskou dráhu, aby srovnalo rychlost s obtížně šplhajícím spřízněncem.

★

Muž sejmul ze zad objemný balík a jeho prsty se počaly věnovat rozplétání uzlů, které ho držely pohromadě. Konečně povolila poslední smyčka, provaz sklouzl na zem a z rozevřeného obalu se vyvalila lehká černá látka. Kvapně vytahal zbývající metry tkaniny a z tenkých hůlek, též vyjmutých ze zavazadla, počal sestavovat kostru, nabývající čím dál zřetelnějšího tvaru. Po potažení látkou před ním v polosuché trávě ležela dvě velká neumělá černá křídla.

„Poletím, konečně poletím! Odejdu ze života!“

*

Skočil. Plul vzduchem a bylo mu báječně. Křídla plnila svoji funkci lépe, než čekal, nesla ho hlubokým údolím, spodní vítr mu pomáhal vyrovnat splachtěné metry a tak vzdálenost od řeky a drobných čtverců polí se nezmenshovala.

*

Vzduchem plul nezvyklý letec a zemí jeho stín. Ten upoutal pozornost lidí pracujících na polích i jen tak se povalujících v trávě, kdekdo hleděl vzhůru k nebi a clonil si oči rukou, která před chvílí vládla kose, nebo laskala vnady milované, častěji však nemilované ženy.

*

Byl již tak nízko, že slyšel vyzvánění kostelních zvonů, tlukot na kolejnice a chrapláni amplionů na jeho počest naplno vybuzených obecních rozhlasů.

*

„Byl život dán mně, nebo já životu?“

Hřbet skály již je nedaleko. Otevírá oči dokořán, aby viděl co nejlépe, aby viděl všechno. V rychlosti skála splývá v šedou šmouhatou hmotu, na jejímž podkladu vidí jakýsi znak, terč, navádějící ho, kam se má trefit. A pak náraz.

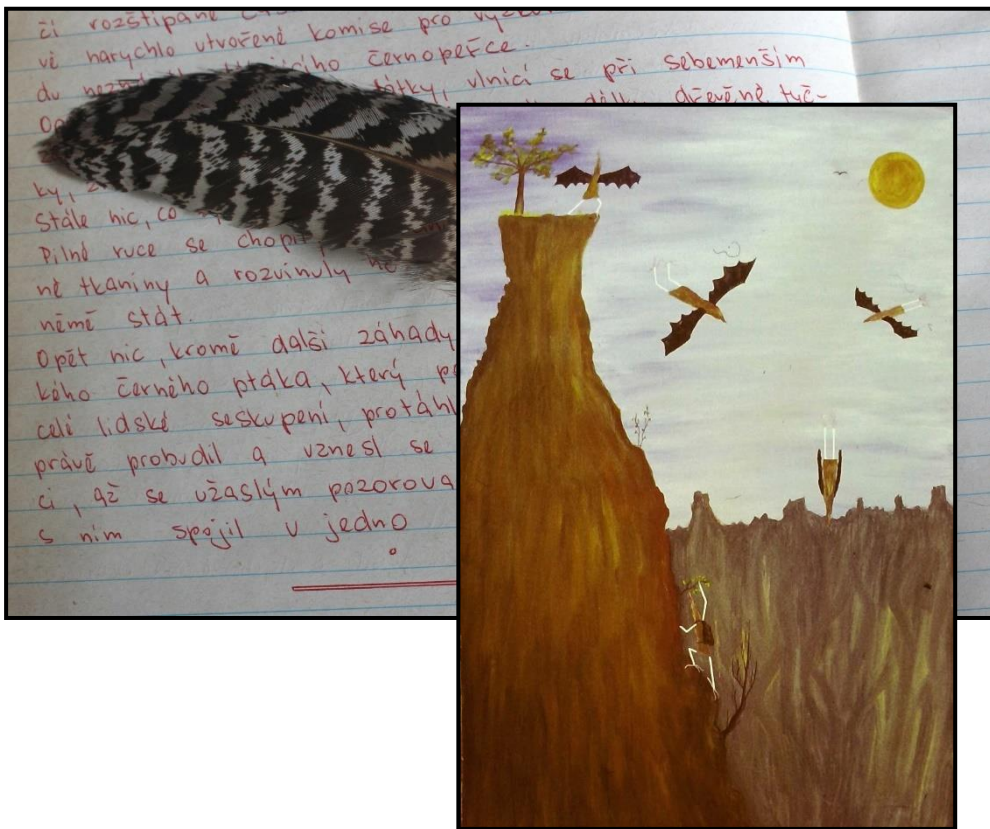
*

K místu ztroskotání se sbíhají lidé. V čele davu se ženou členové narychlo svolané komise pro výzkum původu a činnosti neznámého černopeřce. Opatrně rozmotávají cáry látky, vlnící se při sebemenším závanu větru a na stranu odkládají dřevěné tyčky, řazené podle délky, značce je přitom registračními štítky. Stále nic, co by osvětlovalo původ záhadného vzduchoplavce. Pilné ruce zvědavců se chopily posledního útržku vzdušné tkaniny a rozvinuly ho.

Opět nic, kromě další záhady, objevené v troskách, velkého černého ptáka, který pohrdlivým pohledem přešel celé to dychtivé lidské seskupení, protáhl si křídla, jako by

se právě probudil a vznesl se vzhůru, přímo proti slunci, až se užaslým pozorovatelům zdálo, jako by se s ním spojil v jedno.

Tento sen jsem se i pokusil namalovat, ale popravdě se mi to moc nepovedlo, takže originál nezdobí světové galerie a není favoritem uměleckých dražebních síní, skončil kdesi v neznámu a dochoval se mi jen coby velmi mizerně ofotografovaný z diapozitivu.

A s posledními slovy záznamu toho snu skončily i mé poznámky v tom žlutém sešitě, tak často citované v prvním díle vzpomínek na léta dětství

Další mrtvý

Další dobrý vztah jsem měl s jedním nižším lampasákem, asi rotmistr to byl, či co, v tom aby se prase vyznalo a já prase nebyl, i když to mám možná v lékařské zprávě z hospitalizace. Měl na starosti knihovnu a já si šel něco vypůjčit – zajebanej inteligent holt má i takovou potřebu, nejen se cpát a listovat v pornočasopisech. Byl jsem v té pakárně dost krátce a mnoho těch debilních zvyků mi prostě nějak bylo pořád cizích.

„Dobrý den, je knihovna otevřená?“

„To nevíte, jak se vstupuje? Snad vojín ten a ten, dovolte mi zařadit se,“ zareagoval chlápek v uniformě a odložil tágo, samozřejmě na štouchání kulečníku, ne, že by držel nějaké vozidlo taxislužby, tomu se tak taky totiž říká, já s ním ale nejedím.

„Co byste rád, pojdte kouknout, co tu máme.“

„Tenhle Körner by moh bejt fajn, viděl jsem Adelhaid a Údolí včel, to jsem i četl...“

„To se vám bude líbit, hlavní postavy jsou rytíři Hanno z Lossangen a Alwin ze Sovince, atmosféra jako v tom Vlácilovi. Taky třinácté století, jako v Údolí.“

„To mne poser, lampasák, a není blbej,“ to mi ovšem jen blesklo hlavou, nahlas jsem to samozřejmě neřekl.

Probral jsem ten knižní fond, zatímco on vedle se zdokonaloval v kulečníku, a byla tam spousta knih, o které jsem stál. Půjčil jsem si toho Krönera a Fialového poustevníka od Oty Pavla.

„Tak díky a nashledanou!“

„Taky, a příště klidně dobrej den, já tady dosluhuju, jdu do civilu.“

A ani nevím, jestli jsem rovnou nedostal od něj i svolení a já ty knihy zachraňoval, než je nějaký Koniáš, náckové nebo komouši spálí, a tak postupně domů putovaly bedny s tím, co mně bylo blízke. V knihovně mám dodnes tu Písečnou kosu, Zazi v metru, Požár v Hollywoodu, Hlavu XXII, Jak jsem potkal ryby, Kdo chytá v žitě, Poberty nebo Něžná je noc a další tituly.

Vedle naší jídelny byla jídelna lampasácká a tam oni často hodovali dávno po výdeji stravy a to co konzumovali byla strava tekutá, ovšem žádná WhisKola.

Takže po té jedné chlastačce ten rotmistr vezl neméně ožralou vyšší hodnost domu z kasáren autem, to auto v zatáčce vyletělo ze silnice a ten papaláš přitom zařval – tedy ne, že by jen zaječel úlekem, prostě natáhnul bačkory nebo brka – tedy ne, že by hbitě vyměnil vojenské botky za papuče a opeřený bažant taky dávno nebyl, bylo po něm a to navždy a nikdy jinak. Takže to byl mrtvý, kterého jsem neviděl, ale který byl spojený s dalším osudem jedné z mála dobrých duší, které se mi v tom očištcí poštěstilo potkat. Asi šel bručet – je jasné, že tím nemyslím, že by notoval brumendem, ale místo civilu ho čekal výkon trestu za neúmyslné zabití.

Major s metrem v kapse

Panoptikum jinak laděných lampasáků doplňoval major Kadlec, sídlící ve stejné budově, kde byla moje kancelář. Ten, jak se říká, to měl celé na háku a žádný hák k tomu nepotřeboval, štáb nebylo řeznictví, kde visívaly ty prázdné háky.

„Kluci, hraju na ságo, co kdybych si s váma fouknul?“

To už jsme i zkušebnu měli v tom mém kanclu. Vyšší hodnosti se neodmlouvá, nicméně to byl sympaťák, i když popravdě hrál docela z prdele. A během našeho společného jamování a popíjení chladného piva, proloženého utopenci a minutkami z čerstvého masa od chemiků, se nám svěřil.

„Já tu zasranou vojnu bytostně nenávidím!“

„Tak proč tady jste?“

A vyprávěl nám, jak byl normálně na vojně jako my, ale že jako coby armádě potřebný stavař byl na základě nějakého zákona nucen stát se furtákem, tedy lampasákem navěky a nikdy jinak, prostě nafurt. A tak tam s námi klidně chlastal, nechal se fotit s metrem v kapse nebo s námi, jak za ním stojíme a máme ptáky venku, třeba doufal, že se to donese na nejvyšší místa – tím nemyslím Pánaboha, ten kdyby byl, tak snad by s tím peklem zatočil, a že ho pak vrchnost zelená pozemská zbaví funkce.

Jinak, podobné kraviny, jako barvit si a stříhat metr, mne naprosto mójely, stejně jako všechny ty debilní vojenské manýry. Stačilo, když nastoupili nováčkové a já si s jedním zajebaným inteligentem z Prahy tykal, za což mne mí soupeřníci nenáviděli.

„Vy jste kokoti, proč ty kluky dusíte, jako ti zmrdi zkraje nás?“

„No právě, nás dusili, tak to vrátíme zobákům.“

„Jste fakt debilové, vrátit byste to měli těm, co to dělali vám.“

„Hovno víš, jak to chodí, vojna z nich udělá chlapy.“

„Jo, naučí je rovnat si hadry do komínku, lhát, krást a vyjebávat s kdečím, jak to jde. Fakt chlapecký. Jste podělaní ubožáci.“

Nevím, jak ten frajer major nakonec dopadnul, doufám, že mu vyšlo se z té pakárny vymanit.

Majorovo blues

Holky na útěku a lampasácká panička

Jak tuší asi i ten, kdo na vojně nebyl, pro sexuální vyžití to nebylo zrovna ideální prostředí, pokud tedy vynechám sebeukájení.

„Jdeš si taky zapíchat?“

„To jako vidlema do hnoje nebo co?“

„Hovno, na půdičce máme dvě holky, pláchnuly z pastáku.“

„Si děláš prdel, ne?“

„Proč myslíš, že sem vzal z jídelny ten ešus s gulášem, večer bude mrdačka. Stačí jim dát nažrat a pohulit.“

Tím pohulit myslel cigára, jestli tím myslel i jinou formu jsem zkoumat nehodlal. Holky večer slezly z půdy a před cimrou, kde probíhal výměnný obchod za jídlo a tabák, stála fronta nadržенých vojáků.

„Na tohle vám seru, nešel bych ani jako první.“

A fakt jsem nešel, to je myslím jasné každému, kdo už mne trochu zná.

V budově, kde byla temná komora a já tam vyvolával fotky, kde si to spolu rozdávají různé páry i větší skupinky a já si to občas tajně rozdával s nimi, si to vedle v kanceláři rozdávala manželka jednoho lampasáka s nižšími hodnotami, tedy s četaři absolventy, zajebanými inteligenty zejména z Prahy. Asi měli jiné přednosti, rozhodně jí za to nedávali smrdutý guláš a řekl bych, že ani lekce z architektury zdarma a podle hekání odtamtud se nesoucího si myslím, že to bylo přínosné pro obě strany, jen mne to občas rušilo – tím myslím v práci.

Vojna je prostě jeden velký bordel.

Od jazzu zpět k artrocku

V kanclu jsme se slézali s Jirkou a Tomášem Kalužným, klukem, co měl doma manželku a co vzpomínám i dvě děti a perfektně zpíval, i když byl jinak kulturou vcelku netknutý. Nicméně takové ty klobouky odlétlé do trní, nebo vlasy stočené do kroužku na polštáři znal a dával je fakt úžasně. V těch dnešních talentových soutěžích by všem vytrěl zrak, a tím nemyslím, že by tam poskakoval s flakónkem borové vody, prostě měl to v sobě jako málokdo.

„Kluci, mám v hlavě pár písniček.“

„Zase jazzovky, jako to Okno v dešti?“

„Ne, jsem holt od přirození rocker, pro jazz jsem se asi nenarodil.“

„Tak sem s tím.“

Měl jsem je zatím v instrumentální představě, hlavně harmonii. Pro ty chudáky, co je pro ně rock něco jako Kaťáci – každý asi ví, že myslím Katapult a to ne ten, co vymyslel Archimédes, aby jím Řekové ostřelovali lodě při obléhání jeho rodných Syrakus, tak milovníci Kaťáků by asi zděšeně řvali, že na nějakou filhármonii nejsou zvědaví. Jenom samotná předehra v dvanáctiminutové noci obsahovala tolik akordů, že by chudák Říha je nepochopil a nezahrál, i kdyby měl dva životy, jemu stačí ta tři kila – kdo je muzikant tak ví, že kilo se říká akordu, ne, že by Olda byl takový hubeňour, a jím navíc mizerně zahraná. V blues stačí i ta tři kila a může to být nádhera. A tu Noc inspiroval ten můj sen, podle kterého jsem namaloval stejnojmenný obraz.

„Pěkný, a máš už text?“

„Tome, tohle je dost složitá muzika. Já holt zpívat neumím, ale ty máš neskutečný talent. Zkus do toho vymyslel nějakou melodii.“

Tomáš, zedník, který v životě neslyšel Genesis, Camel, nebo Pink Floyd, okamžitě zanotoval krásné melodie, jako by na té hudbě vyrostl. Měl prostě dar, něco jako Honza Komárek, ten se ale v té hudbě orientoval, tady jako by tu invenci získal z jiné, neznámé dimenze. Stejně tak jsme nachystali třeba Půlnoční vlak, Pohled z okna, Mráz, Bloudící sám v sobě nebo Starej kalendář. Já to otextoval, to byla a je fakt moje parketa a po pár přehráních jsme to nahráli na jakýsi magnetofon a kupodivu ty prvotní demáče – tak se říká demo nahrávkám, se mi i dochovaly. A všechny spolu s dalšími jsem nahrál pořádně po návratu do normálního života a po dalších desítkách let je zbavil nánosu prachu a nahrál je v domácím studiu i hrál na koncertech. Ono asi platí, že umělec musí trpět, nicméně tvořím i když netrpím, takže je to k širší diskuzi.

Noc i další skladby z té doby jsem hrál i léta poté, [ZDE](#) je klip a její text jsem publikoval i v knize Rocková poezie.

Den se ztrácí v tmách, já bdím
zvony vzdálený zní po kraji
vítají noc, jež se snesla jako hejno černejš vran
do ulic zalehla a nechce se jí dál

Na zeď špinavou padl stín
někdo tiše vzdych v mém pokoji
byl jsem sám a přesto jak by v rohu za mnou někdo stál
já jako malej kluk zpět ohlédnout se bál

Náhle usínám, sen se začne zdát

Stojím v poušti, žízní strádám
krev z žil ven cos mi táhne
stroj času oblohou kráčí
hvězdné lampy do tmy září

Svítání v dáli tuším
chci zpátky, nemám sil
černejš pavouk síť si chystá
růže v klopě uvadá

Hlavu na polštář si dám
klid bych dopřál rád svým myšlenkám
vzdáleným, jako ty zvony co jsem slyšel nocí znít
ted' tolik nezvoní a mně je trochu líp

Zlá noc konec má, den je nový král

Domů!!!

Nastal den D a hodina H a vysvětlovat, že jsme nemířili na Omaha Beach, ani jsem, oproti jiným, neslintal blahem z hitu Bee Gees, i když to u nás přezpívala Maruška Rottrová, tohle, oproti Lásko, voníš deštěm byla tak trochu sračka jako celá sobotní noční travoltovská horečka. Raději Black Sabbath, i té Rottrové to sedlo víc a Travolta taky nebyl moje parketa, i když on ji leštil málem jako my rajony. A to ještě mezi davy doznívala vlezlá oslizlost těch komerčáků, co snad znají jen písmenka A a B. Paradox je, že ten film o nich natočil Lasse Hallström, který po ABBA ve filmu natočil filmy jako třeba ten o Gilbertu Grapeovi, o tom, jak to chodí v moštárně, o tajemné moci čokolády, o novinářích na chladném ostrově nebo o tom proutníkově z Benátek, za kterého měl i pan učitel tělocviku.

Vlak plný jásajících neválečných vysloužilců vyrazil z Vyškova do Brna a pak pro nás, inteligenty i kopáče z Prahy a širého okolí, už další mířil tím vysněným směrem Praha. Rozhodně jsem věděl, že na ty dva uloupené roky života nebudu vzpomínat v dobrém, jak je u většiny „správných chlapů“ údajně nezbytné. Je mi jich líto, nic jiného asi v životě nezažili.

To zanedbatelné procento lidsky stravitelného, nebo humorného podle mne naprosto převažuje ta absurdita, stupidita a bezúčelnost veškerého dění tam. Doma bych do přírody nemusel prchat dírou v plotě a na holky nekoukat jen v časopise, i když díky nim jsem se měl nakonec jak to prase v žitě, ale jak říkám, když někomu z kádě plné hoven kouká hlava, neznamená to, že musí být nějak výsostně extra spokojený. Lepší je polehávat v růžové zahradě, nebo v trávě, mechu a jehličí. Navíc, už mne ani jedna holka nečekala – tedy z těch dvou, od kterých mne odvezl ten noční vlak před dvěma roky, ale zda a kdy přijdou jiné jsem měl možná dohledatelné leda v horoskopu, ale na ty jaksi nevěřím.